

Profesor Pokorný - i s rodinou - zůstal členem sboru i po rezignaci a zůstal jím až do roku 1989, kdy se odstěhoval do Hloubětína. Do listopadu 1974 byl aktivním členem staršovstva sboru. S naším sborem se vlastně nikdy definitivně nerozloučil. Především v něm příležitostně kázal. Poslední dobou je již tradičně kazatelem vždy o jedné z adventních nedělí. Souvisí to jistě s tím, že Mgr. Marie Ortová, manželka našeho bratra faráře, je dcera Petra Pokorného.

Emil Veber

Pozvánka na dětskou vánoční hru

Vánoční hra má letos nevánoční název – Oslava narozenin. Jejím autorem je osvědčený Zdeněk Šorm. Realizační tým se mírně obměnil, skupina herců se zmenšila, přesto a nebo právě proto se můžeme na představení těšit. Zveme vás proto na veřejnou generálku **v sobotu 22. prosince v 15.00 hod.** a představení v rámci bohoslužeb **v neděli 23. prosince v 9.30 hod.**, vždy v modlitebně v Tulské ulici. Pozvěte i své přátele!

Marie Ortová

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Sandro Botticelli: „Mystické narození Páně“ - detail, r. 1500 ●

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

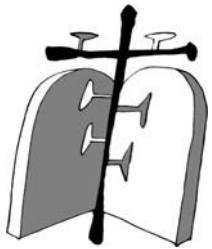
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangelnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50,- Kč

Prosinec 2007 - vánoce

*Ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly.
Izaiáš 40,31*

Milí přátelé,

vstupujeme do adventní doby, která vyvrcholí slavením Kristova příchodu na zem. Tento příchod (advent) se odehrál neobyčejným početím a porodem. Ježíš nesestoupil z nebe jako nějaký okřídlený anděl, ale narodil se jako

neplánované dítě chudých rodičů.

Je pozoruhodné, že bezprostředně po oslavě Ježíšova narození (25.12.) následuje v církevním roce svátek prvního křesťanského mučedníka Štěpána (26.12.), jehož příběh je zaznamenán v 7. kapitole Skutků. Po narození Spasitele se tak připomíná, že následování tohoto právě narozeného Ježíše může přinášet pronásledování až do krajního případu mučednictví. Tím je podtrženo, že vánoční dění nebyla žádná idylka, kterou si s vánoce mnozí lidé díky barokní zbožnosti (viz koledy) spojují.

Vánoční příběh tak, jak ho nacházíme v evangeliích, je drsným vyprávěním o cestě, na kterou se musel kvůli nějakému byrokratickému výnosu a nesmyslné statistice vydat Josef s Marií, která byla v pokročilém stádiu těhotenství. Jet na oslu tak dalekou cestu (Nazaret – Betlém je vzdušnou čarou přes 100 km) pro ni muselo být nepředstavitelně nepohodlné. A nedokážeme si patrně také představit starosti, jak na cestě zařídit aspoň to nejnutnější provizorium pro narození dítěte. I v těch nejzákladnějších potřebách byli odkázáni na pomoc neznámých lidí. Porod se odehrává v situaci, která je popsána slovy: „nenašlo se pro ně místo pod stěchou“ (L 2,7).

Potom se dovídají děsivou zprávu: „Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil“ (Mt 2,13) a vydávají se opět na cestu, tentokrát ještě mnohem delší, až do egyptské ciziny. Celý příběh je velkým dramatem již od počátku, kdy se Josef dozví o tom, že jeho snoubenka je těhotná s někým jiným a rozhodne se velkoryse „propustit ji potají“ (Mt 1,19).

Idylických motivů není tento příběh jistě zcela prost, ale myslím, že ty dramatické v něm převládají. Dopadne to nakonec všechno díky Bohu dobře (až na ta povražděná betlémská nemluvnátka), ale v roli Josefa nebo Marie bych tenkrát být nechtěl. Vánoce jsou příběhem o křehkém lidství v drsném světě. Ovšem právě toto křehké lidství na sebe Bůh přijal.

Jiří Ort

O některých osobnostech v našem sboru - 5

Petr Pokorný

V rámci cyklu o významných osobnostech v našem sboru si dnes všimneme působení mezinárodně uznávaného novozákonního teologa a filologa prof. ThDr. Petra Pokorného, DrSc.

Narodil se 21. dubna 1933 v Brně. Po vystudování naší bohoslovecké fakulty v Praze byl v letech 1957 až 1966 jako vikář v evangelickém sboru na Vinohradech a v lednu 1966 byl zvolen farářem sboru Vršovice. Roku 1967 působil několik měsíců na univerzitě v Greifswaldu v tehdejší Německé demokratické republice a v roce 1968 na místo faráře rezignoval. Zahajuje tehdy svou akademickou dráhu na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě - nejprve jako odborný asistent, pak docent a od roku 1972 jako profesor na katedře Nového zákona. V letech 1996 až 1999 zde zastává funkci děkana.

Petr Pokorný je ředitelem Centra biblických studií Akademie věd a Univerzity Karlovy. Pracoviště publikuje mimo jiné překlady klíčových starověkých textů a chystá mnohasvazkový český ekumenický komentář k biblickým knihám. Jeho vydávání je rozvrženo zhruba na jedenáct let. V polovině devadesátých let byl prof. Pokorný prezidentem světové organizace pro studium Nového zákona - Studiorum Novi Testamenti Societas.

Od roku 1961 se zapojoval jako člen skupiny překladatelů do práce na prvním českém ekumenickém překladu Bible.

Bratr Pokorný přednáší často na univerzitách v zahraničí, naposled letos na jaře v USA. Je také autorem řady knih. Jmenujme alespoň Píseň o perle, Apoštolské vyznání, Vznesený Teofil, Hermeneutika jako teorie porozumění, Ježíš Nazaretský, Řecké dědictví v Orientu a další.

Vraťme se nyní k okamžiku, kdy byl zvolen farářem našeho sboru. Nastoupil po faráři Jelínkovi, který ukončil svou práci ve vršovickém sboru na podzim roku 1965. „Bratr Pokorný, zdatný mladý teolog, začal ihned po nástupu s pilnou systematickou prací se členy sboru a s kvalitní prací kazatelskou. Kázal náročně, ale srozumitelně.“ Tak o něm píše bratr Joel Pokorný ve sborníčku k padesátému výročí našeho sboru.

Dobří vojáci padli...

Využívám název knihy o Stanislavu Rejtarovi pro svůj příspěvek o posledním setkání seniorů, protože listopadové setkání bylo věnováno vzpomínkám na tohoto válečného pilota a bývalého člena našeho sboru. Vzpomínání nám zprostředkovala jeho dcera, sestra Olga Bezděková, která si přizvala nejen svého manžela, ale i několik přátel a známých, mezi nimi i dva muže, bývalé politické vězně, kterým se republika po únorovém puči také krutě odvděčila za věrné služby ve prospěch národa. Vyprávění o svém otci prokládala sestra Bezděková se svým manželem a přítelkyní čtením z výše uvedené knihy, kterou sestavila se svojí maminkou Vlastou z jeho deníčku, z různých článků, statí a z korespondence. Bylo to vzpomínání na jeho život za druhé světové války, působení jako pilota v Anglii, kam se dostal přes Polsko a Francii, jeho odvelení do SSSR a poté přelet na Slovensko, kde vypuklo Slovenské národní povstání, jeho působení jako velitele partyzánské skupiny... Je pro nás až nepochopitelné, co zažil jeden statečný člověk ve svém životě. Sestra Bezděková nám také promítla krátký filmový záznam z návratu svého otce v doprovodu manželky a malého synka do rodné obce Kuroslepy na Moravě (nedaleko Kralic). Bylo to velkolepé přivítání – jízda koňským povozem, krojovaný průvod, muzika, vítání hrdiny, na kterého byli všichni spolurodáci pyšní. Po příchodu komunistů se však všechno radikálně změnilo.

Během jedné schůzky nebylo možné vypovědět vše o životě plukovníka Rejtara, statečného letce, velkého vlastence, věřícího člověka, provázeného všude biblí, který pro svoji vlast byl ochoten obětovat i život. Nebudu podrobně psát o osobnosti bratra Rejthara, protože v nedávném vydání Katakomb o něm krásně napsal br. Emil Veber. Vyprávění Oličky Bezděkové bylo velmi živé a zajímavé a senioři si vyžádali, aby se při lednovém setkání v tomto tématu pokračovalo. Tentokrát to však bude trpké povídání – o životě v padesátých letech, která znamenala pro celou rodinu nevděk, ústrky, zlobu, stálou nejistotu a omezování. Přesto se na lednové setkání těšíme.

Miroslav Rada

Bude zima, bude mráz, kam se, ptáčku, kam schováš?

To je ta písnička, která provázela mé krásné dětství každý rok, když podzim odcházel. Nastala zima a věřte mnohdy větší než si lidé přáli. Když jsme venku promluvili, kouřilo se nám od úst, sněhu po kolena, z některých střech visely rampouchy a v bytech na oknech, takhle po ránu, se objevila umělecká díla – květy a různé fantastické kresby co malíř mráz namaloval. Děti jásaly. S radostí a rozzářenýma očima čekaly, co jim zima přinese: Vánoce, prázdniny, sportování a také setkávání s blízkými, na něž nebyl jindy čas.

Ráda přivřu oči a trochu se zasním a úplně zapomenu jak jsem stará. Venku hustě chumelí, chvílemi fičí ostrý severák. Začínají zimní prázdniny. Sbalíme kufry a tašky, rodiče dohlédnou na zimní oblečení a hurá na vlak! Mašinka si to uhání bílou krajinou směrem k Táboru, pak přestup na lokálku a už jsme tam, kam jsme se dlouho těšili – v Chýnově. Na nádraží nás očekával strejček Toník, sestřenice Milenka a kolem nás poskakoval náš zvířecí miláček pejsek Ďurka. Následovaly výkřiky radosti a už jsme běžely, sestra i já, k domovu. Na schůdkách domu nás vítala otevřená náruč naší milované tetičky Toničky. Objímání a líbání nebralo konce. Rychle do kuchyně, tam je nejtepleji. Na stole bílý ubrus, vyšívaný, sváteční a na něm mísy plné voňavého vánočního cukroví. Sotva jsme se pochlubili co nám Ježíšek nadělil, už zazněla otázka: „Na rybníku se už bruslí?“ „Toť se ví, že bruslí, chýnovské děti se také už nemohly dočkat.“ Ale tatínek hned zítra po ránu půjde zkusit, zdali je led dostatečně silný. A byl silný dost, vždyť již po několik dní byl mráz pěkně ostrý. Rychle jsme se nasnídaly my děti (3 dívky a 1 kluk), dobře se oblékly za dozoru maminky a brusle přehodily přes rameno, boty jsme měly na nohách. Sáňky nás dovezly z kopečka až k rybníku pěkně po uklouzané silnici. Jelikož za den zde projelo jedno nebo dvě auta, nikdo nám nezakazoval po silnici jezdit. Přesto jsme se drželi při kraji a než bys řekl „švec“, byli jsme u cíle. Všichni jsme usedli, čtyři se na sáně dobře vešli, připevnili brusle klíčkou k podrážce boty, hodně utáhli a tradá na led! Napřed jsme více padali než jezdili než jsme si zopakovali své bruslařské umění, ale pak! To byla nádhera, blaho, místa dost, jezdilo se většinou dokola, někdo sem tam zkoušel krasobruslařské kousky jak jsme to viděli v biografu. Dopředu, dozadu, půlkruh, osmička a někdy dokonce jako vrchol umění pirueta. Obvyčně se dotyčnému pěkně zamotala hlava, takže končil na zemi. To se všem náramně líbilo a tak za bujarého křiku a smíchu piruetu zkoušeli další. Chýnovské děti kolikrát utvořily řadu, držely se jeden druhého v pase a za „zpěvu“ „rotyka jede“ několikrát objely rybník. My s nimi samozřejmě. Mou dušičku naplňovala jakási pohoda a klid. Bylo to štěstí vidět tu bílou pohádku kolem. Zrovna když se na blízkém kostele rozhoupaly zvony a ohlašovaly poledne, padla na nás báječná

únava. Přišel právě náš tatínek a přinesl dva pytlíky. V jednom byly země a v druhém teplé vuřty. Usedli jsme na sánky a poobědvali. To byla chuť, to byla lahůdka! Jídlo v nás mizelo jak v bezedné studni. Potom zase na kluziště! Až do setmění jsme jezdili sem a tam. Když už nastala úplná tma, ozvalo se z naší i ostatních chalup: „Děti, domů!“ Neradi jsme se loudali k domovu. Rodiče se divili, že jsme to vydrželi bruslit celý den za takového mrazu. Večeřeli jsme všichni najednou, bylo nás u stolu hodně. Někdo z dospělých se vždy pomodlil, poděkoval za všechny dary tohoto dne a prosil za požehnání pro dny příští.

V pokoji, kde jsme spaly my děti bylo teploučko a útulno. Bubínek rozpálený do červena sálal hlavně kolem sebe, u oken byl cítit chlad.

Z postýlek ještě zazněla Karafiátova modlitbička čtyřhlasně:

Podvečer tvá čeládka
co k slepici kuřátka,
k ochraně tvé hledíme,
laskavý Hospodine.

Pak nám chudák maminka chtěla ještě vysvětlit slovo „čeládka“ a proč potřebujeme Boží ochranu a ještě další slova, ale bylo to zbytečné. Děti už neslyšely, nevnímaly, protože se rychle únavou propadly do říše snů.

Eva Postríhačová

Sandro Botticelli:
„Mystické narození Páně“ - detail, r.1500

na vánoční (i velikonoční) „Aninčiny perníčky“, které se mně i členům naší rodiny zdají být nejlepší ze všech, které jsme dosud měli možnost ochutnat. Recept na tyto perníčky mi kdysi poslala manželova sestřenice Aninka s doporučením, že u jejich vnoučat jsou velice žádané a že i našim klukům jistě budou chutnat. A měla pravdu. Od té doby je každý rok pečou; jsou výborné jak křupavé, ponechají-li se v uzavřené krabici, tak nechají-li se na vzduchu změkknout. Ozdobené perníčky jsou krásné na svátečním stole i na vánočním stromku.

Recept: Šlehá se 50 dkg krystalového cukru (nebo krupice, pak je těsto jemnější) a 4 vejce. Přidá se 10 dkg medu (asi 2 lžíce), ½ lžičky mleté skořice, ½ lžičky mletého nebo tlučeného hřebíčku, strouhaná citrónová kůra. Do toho se postupně vmíchá 70 dkg hladké mouky s 1 lžičkou jedlé sody a vypracuje se těsto (lepí!). V míse se nechá zakryté fólií odpočinout alespoň přes noc, může se ale nechat i několik dní. Těsto se postupně rozvaluje na placky a vykrajují se různé tvary. Peče se v mírně teplé troubě. Perníčky se mohou nebo nemusí před pečením potírat bílkem (já je nepotírám).

Tak ať se perníčky a další vánoční cukroví podaří i Vám a dostanete pochvalu od svých rodinných příslušníků i hostů.

Přeji Vám všem krásné a požehnané Vánoce.

Jarmila Radová

Recepty 33 „Pizza special“ a dva sladké bonusy

V minulém čísle Katakomb jsem trochu bila na poplach, tedy prosila jsem o nápady na vyzkoušené recepty. Jsem ráda, že mi je několik členů sboru slíbilo, první jsem ale dostala od Jiřinky Veberové. S díky Jiřince vám ho předávám a těším se, že i já ho někdy použiju.

Základem „Pizzy special“ jsou malé slané amoletky o průměru 10-12 cm, norma na 1 osobu jsou 2-3 kusy. Amoletky je možno připravit 1-2 dny dopředu před čekanou návštěvou.

Připravíme si potřebné množství leča. V čas podávání pizzy pokládáme na plech předem upečené amoletky, na ně hromádku leča, na to položíme ½ nožičky telecího párku (rozřízneme podélně a sloupneme) a přikryjeme plátkem eidamu nebo ementálu. V troubě krátce zapečeme.

Těším se na další vaše nápady, těch na vaření není nikdy dost.

Marie Ortová

Recepty předávejte Marii Ortové buď osobně (v kostele) nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz).

A ještě slíbené bonusy, které Katakombám poskytla sestra Jarmila Radová:

Milé sestry,

oslovuji pouze Vás, protože mám zato, že mužskou část našeho sboru (vyjma několika výjimek - Pavel Jungwirth a Valere Seho:-) zajímá pokrm a dobroty zvláště při jejich konzumování. S několika sestrami jsme si nedávno povídaly mj. o pečení a já jsem se zmínila o rychlém a dobrém perníku, který se mi osvědčil a je v naší rodině oblíbený. Byla jsem vyzvána, abych svůj recept dala k dispozici všem zájemcům prostřednictvím Katakomb.

Zde je tedy návod na **perník s acidofilním mlékem** :

½ l acidofilního mléka (nebo kefiru), 30 dkg (15 lžic) polohrubé mouky, 20 dkg (10 lžic) cukru krupice, 1 vanilkový cukr, 1,5 lžičky jedlé sody, asi ½ skleničky oleje (dávám 6 lžic), 2 lžice kaka, špetka soli. Vše dobře smíchat, rozprostít na máslem vymazaný a moukou nebo kokosovou moučkou vysypaný plech. Upéci. – Vylepšování perníku se meze nekladou: rozinky do těsta, různé polevy či krémy, ovoce, oříšky apod.

A protože jsou již za dveřmi Vánoce, dávám k dispozici ještě recept

Vánoce 1955

Začátkem adventu bylo už vše dávno pod hlubokým sněhem. Fujavice vála na nekonečných pláních severo-kazachských stepí a vytvářela nové vysoké závěje. V pokojíčku v dřevěném domku, kam byla nastěhována rodina Čechů sídlila místní ubytovna. Domek se z nepochopitelných důvodů nazýval finským. Chodba byla samá škvíra, takže ráno začínalo vymetáváním sněhu. Kamna na kterých se během dne vařilo a které udržovaly v místnosti teplotu nad bodem mrazu, v noci rychle vychladla a k ránu voda v kyblíku byla pokryta vrstvou ledu. Voda byla také vzácností – musela se kupovat, byla dovážena ze vzdálené studny, jedině v tomto sovchozu.

Děti - osmiletá Bára a pětiletý Sergej - spali oblečené do všeho možného včetně kabátů v jedné posteli pod dvěma dekami. Jarmila seděla u petrolejové lampy a rukama ztuhlými od chladu něco vyšívala. Její bezstarostné dětství proběhlo za doby 1. republiky v rodině vysoce postaveného četníka a v líbezném prostředí jižních Čech. Nakolik krásné a duši hřejivé byly její vzpomínky, natolik nejistá a hrůzyplná byla realita a budoucnost. Její rodina nepadla do oka funkcionářům padesátých let a tak byla včetně mnohých jiných odsunuta na Sibiř. Ono v tom bylo také i něco z toho, že za muže si vybrala mládence pocházejícího z rodiny bývalého bělogvardějského generála, který přišel do Čech hned po revoluci v Rusku.

Fanatický ateismus, nepřítel obyvatelstva, chlad a chudoba panující v jejím současném prostředí v doprovodu neumlkající fujavice, sotva mohly vytvořit adventní náladu a o blížících se Vánocích se ani nemluvilo. Život plynul v rutině místních představ o každém přestěhovalci - byli to buď špioni a právě tuto přezdívku měla Bára ve škole, nebo kulaci s kterými se také nikdo nepáral. Venku je nikdo nepozdravil a všichni se drželi spíše stranou. Půllitr mléka pro děti se Jarmile nepodařilo sehnat i přes to, že každá domácnost měla krávu. Blížící se Vánoce se projevovaly pouze prohlubujícím se smutkem v jejích očích.

Nakonec nastal Štědrý večer. Bára to poznala u večeře. Byly jako obvykle ve slupce vařené brambory, ale na stole ležela dečka, na které byla vyšita větvička smrčku a svíčka a pod nimi – Vánoce 1955. Bára by se ráda zeptala kde že jsou ty Vánoce, na které si pamatovala, ale při pohledu na maminičky uplakané oči si to nedovolila. Jenom potom v posteli pod dekou šeptala bratříčkovi do ouška pohádku: „Za vysokými horami, za hlubokými řekami je země ve které se slaví Vánoce...“

Varvara Jechová

K čemu spiritualita

V říjnu jsme pozvali na setkání mládeže bratra Jana Konzala, aby nám pověděl něco o církvi a spiritualitě. Část jeho povídání nabízíme i vám. -JO-

1. Spiritualita už není přepychem

Kdysi před řadou let, kdy ještě lístek do kina stál asi 8 korun, viděl jsem film o fiktivním konci světa. Postupující atomový mrak měl za přesně spočtenou a obecně známou dobu zadusit v několika dnech vše živé. Lidé na tu zvěst reagovali různě. Vedle těch, kdo se posmívali údajným nesmyslům až po ty, které strach zdemoloval do strnulé pasivity. Někteří chtěli každou zbývající minutu využít k extrémním prožitkům, někteří propadli do totální pasivity, jako když loď v bouři přijde o kormidla: ztratili smysl svého dosavadního snažení o cokoli, počínaje osudem vlastních dětí přes partnery, milence. Rozdíly mezi věřícími a nevěřícími jako by ani neexistovaly, kdekdo jednal podle své přirozenosti a hluboko kořenící zkušenosti. Možná vzhledem k archetypům svého vlastního chování.

V dobách zlomů kulturních dějin a krizí paradigmat s tím spojených reagují lidé různě: od cynicky bezzásadových po fundamentalistické fanatiky některé z vykloubených idejí. Dnes je zvykem v té souvislosti mluvit o postmoderním radikálním etickém relativismu, nebo o islamismu, ale své protagonisty obojího ražení měl každý konec kulturní epochy, dokonce každá velká reformace v rámci křesťanství.

V každé dramaticky nejisté době jsou ve fatální nevýhodě všichni, kdo mají u kormidla své osobní existence právě jen své chutě a nechutě cosi prožít nebo čemusi se vyhnout. Jsou ovšem v citelné nevýhodě i ti, kteří dovolili svému náboženskému rozměru zakrnět a jsou dnes odkázáni jen na infantilní zbytky náboženství tradovaného kdysi v dětství. Tohle v post-moderním věku už opravdu nefunguje.

O poznání lepší šanci zůstat lidmi měli ti, kdo do takových peřejí historie vstoupili s nějakou fungující *spiritualitou*. Kupodivu nerozhoduje, zda je ta spiritualita formována náboženstvím nebo nenábožensky, důležité bylo samotné hluboce vkořeněné „know how“ lidského postoje.

Spiritualitou rozumím strukturu principů, které vymezují duchovní prostor osobnosti. Do toho nepatří jen náboženství, ale také umění, věda a jistě i leccos dalšího z nehmotných kvalit humanity. Principy si vybíráme podle toho, jakou váhu jim přikládáme a jak důležité se nám jeví jejich realizace. Ta struktura by měla být nakonec ušita osobnosti na míru a během dospělého zrání se mění.

Takové „know how“ vyjádřené *principy* se vyplatí pěstovat vytrvale a kriticky. Pro daného člověka má pak důvěryhodný punc osvědčených vzorců chování. A to se velmi hodí v situacích, kdy se naše já musí soustředit na nějaký důležitý

detail, na hledání nebo na zápas protichůdných tendencí a nemůže či nechce svoji vůli třídit etické nabídky přítomné chvíle.

Kdo se v tomto směru nekultivuje, sám se vydává všanc náhodným bouřím vlastního já, mocichtivým lidem nebo davu. Vyjde celkem nastejno, zda ti mocichtiví zaštiťují své úsilí politikou nebo církevnictvím, ideologií nebo oslnivě drzou bezcharakterností. Pod jejich taktovkou se boží království hledat nedá. Z toho pak snadno každý může porozumět, že ani žádná zbožnost pak nevede ke spáse, ať jde po evangelicku pokusem přes recepti slova božího, anebo po katolicku pokusem přes svátosti.

2. Kudy za důvěryhodností spirituality

Spiritualitou rozumím technologii převodu postupně získávaných vědomostí a dobrých i zlých osobních zkušeností do procesu tvorby vlastního svědomí a etických zásad. Cílem toho shromažďování není vyšší gnoze, vyšší poznání, ale porozumění principům.

Takovou službu zrání a také plodnosti poskytuje osobnosti spiritualita nezávisle na náboženství. Spiritualita hájí pravdivost humanity, ne úspěch náboženství. *Humanum* (lidství) postrádající duchovní rozměr není lidské. Spiritualitu potřebuje i ten, kdo se s náboženstvím rozešel a také ten, kdo v praxi dává přednost náboženským zásadám před svým vlastním svědomím. Ale potřebuje ji jako významný podpůrný instrument i ten, kdo svoji víru živí z poutivých pramenů náboženství.

Jde o to, jak ta „technologie vytváření osobnosti“ dokáže integrovat hodnoty nabízené společenským vědomím, zkušenost vlastního svědomí a faktický stav rozvoje konkrétní osobnosti. Proto s tvorbou své budoucí spirituality začínáme obvykle u ikon takových osobností, které nám imponují svým životním stylem nebo některým z prvků toho životního stylu. Tyto ikony si vybíráme z dějin či z legend, z Bible nebo beletrie, z osobní zkušenosti se světem, prostě ze všeho, co nás dokázalo významně oslovit. Ikonu nemá smysl kopírovat, ale její životní příběh napoví, co se osvědčilo nebo neosvědčilo jako důležité pro orientaci jednotlivce. Důležitým kritériem při tomto třibení není to, co nás oslňuje velikostí nebo krásou, ale to, co dokáže motivovat naši konkrétně strukturovanou osobnost v konkrétních okolnostech existence.

Jan Konzal